

med otokoma Java in Sumatra, na katerem sta bila do leta 1883 dva ognjenika. Že maja leta 1680 in leta 1684 sporoča kronika dva silovita izbruha, ki sta bila zaključena malodane s tolikerkimi žrtvami kakor pred 50 leti. Še le leta 1883 so zopet opazili močnejša bruhanja. V noči od 26. na 26. avgust pa je došlo do onega groznega izbruha, ki je osamljen v zgodovini. Oba vulkana sta pričela ob polnoči delovati s tako silovitostjo, da se je odtrgala

polovica otoka

in izginila pod morjem. Radi pogreznjenja se je dvignil iz morja 40 m visoki val, katerega so čutili po otokih Java, Sumatra, do Japonske, Avstralije in Južne Amerike. Nepopisno ogromne množine ognjeniškega prahu so bile pograne v zračne višine, so obkroževale cele mesece zemeljsko oblo in zatemnjevale solnce. Pepel je padal na zemljo v obsegu 1000 kvadratnih kilometrov.

70 m visoka plast pepela

je pokrila ostanek otoka. Ob vsaki strani pogreznjenega otoka sta se prikazala iznad morja dva manjša otoka, ki sta pa čez par mesecev zopet zgini-
la. Grmenje iz ognjenika so slišali po Filipinskih otokih, po celi Avstraliji in na otoku Madagaskarju ob vzhodni Afriki. Potres je občutil celi svet.

Danes je vzcvetel ostanek otoka, ki se je skrčil vsled izbruha od 30 na 10 kvadratnih km, na površju pepela k zelo bujni rasti in rodovitnosti.

Holandska Indija, h kateri spada ognjenik Krakatau z otoki Java in Sumatra, je najbolj vulkanska pokrajina na svetu. Na celotnem Sunda-otočju je nad 100 delujočih ognjenikov, kojih izbruhi so zahtevali tudi v najnovejši dobi na tisoče človeških žrtev. Radi izbruha vulkana Kleot na otoku Java je žrtvovalo leta 1919 življenje 6 tisoč ljudi. Holandska vlada je uvedla ponovne

potresne opazovalnice

za ognjenika Krakatau in Kleot, ki vzdržujejo 30 opazovališč na celotnem otočju. Opazovalne postaje so celo v žrelih. Opazovalci so opremljeni z maskami proti strupenim plinom in so spremljani od psov, ki hitreje začutijo

Jezernik Baltazar, Št. Ilj pri Velenju.

Ob stražnih ognih.

Često se naši spomini vračajo nazaj v preteklost, v ono dobo, ko so oholi tujci našo rodno zemljo napadali z mečem, si s silo prisvajali imetje naših prednikov, rušili njih domove, starejše ljudi pobijali, mladino pa vlačili v sužnost. Z velikim naporom so si naši dedje iz pragozdov delali njive, senožeti in vinograde, da bi se pošteno preživljali, da bi jim ne trebalo ropati tuje lastnine, ampak da bi mirno pasli svoje črede po svojem. Tujci so se pa žal premnogokrat ravnali po geslu: sila ustvarja pravico.

Tam daleč na jugu onkraj Soče je domoval Slovenec in gori proti severu — tam, kjer teče bistra Zila — je zapustil spomenike kot je vojvodski prestol pri Gospej Sveti, nem glasnik naše preteklosti, in tam v ravninah blizu Donave je stavil cerkve svojemu Bogu. — Ko sem za časa svetovne vojne blodil tam okoli Vidma, sedaj Udine, sem se srečal s 95 let staro ženico. Spoznala je mojo govorico in me vprašala: Od kod si ti, moj brat? Razložil sem ji, da je moja domovina daleč. Govorila mi je besede, koje sem si zapisal v svoj dnevnik in jih objavljam tukaj, da naj bodo njej v časten spomin in v vspeh bodo vsaki slovenski materi. »Ko sem bila še jaz dete«, je rekla, »me je mamica učila moliti, govoriti slovensko.

bližajoče se nevarnosti nego človek. Z merjenjem vročine, s preiskovanjem izmetanega kamenja in z vrtnjem skušajo opazovalci vnaprej napovedati izbruhe in svariijo pravočasno prebivalstvo, da se umakne iz bližine ognjenikov.

Slovenska pesem se je pela po tej ravni, pa vse to je minilo. Moji sovrstniki že spijo v Bogu, jaz se pa čutin osamelo. Nov rod je zrastel, slovenska beseda je zamrla na njih ustih, zdi se mi, da sem tuja med svojimi.« Solza je zapolzela po njenih usahujočih licih, zabolelo me je pri srcu, domotožje sem občutil. Mislil sem na svojo domovino, zapuščeno, utrujeno, sinovi njeni pa so razkropljeni širomsvet. Pogled sem uprl tja proti rojstni krajini, daleč tam v ozadju sem videl Krn, bližje S. Goro, Oslavijo, Sv. Gabrijel, vse izorano ne od našega pluga, ampak od topovskega ognja. In vse izgorelo, ovenelo, brez življenja, čeravno je bil takrat majnik.

V prejšnjih časih, ko je bila ogrožena domačija prednamcev, so na naših gorah zagoreli stražni ognji, ob njih so stražili stražarji, zvesti, nepodkupljivi, ki so se zavedali dolžnosti, katera jim je bila poverjena. Zgodovina nam pravi, da je naš narod, če ga je zdramil odsev stražnih ognjev, neustrašeno branil svoje najdražje, svojo posest in svojo pravico. Bili so to časi velikega gorja. Po naših gričih so stali gradovi tujcev, tuji valpeti so vihteli biče po telesih naših dedov. A vse to je minilo, narod je ostal zdrav v jedru in silen v odpornosti. Ko so se meje držav nekoliko ustalile, so se tujci pričeli posluževati drugih metod. Vsiljevati so priževati drugih metod. Vsiljevati so privero, misleč, da s tem ohamijo naše ljudi, jih odtujijo domači govorici in veri. Tudi takrat so bili težki časi za slovensko domovino. Ko je val ponemčevanja, okrepljen s kapitalističnim liberalizmom in prepojen s prenapetimi nacionalnimi vzori, ogrožal najhuje

Ako bi se pričel taliti
led ob obeh tečajih.

Če bi se dvignila povprečna toplota na zemlji za okrog 3 stopinje, bi povzročil ta dvig svetovno poplavo. Led ob severnem in južnem tečaju zadržuje ogromne količine vode, ki bi se pri talenju razlila v svetovna morja. Vzemimo, da znaša led ob južnem tečaju 13.760.000 kub. km in ob Grönlandiji ali ob severnem tečaju 2.920.000 k. km, kar da skupno avto celotnega ohledenelega stanja 16 mil. 680 tisoč kub. km. Voda iz tega ledu bi dvignila navažno vodno stanje v obsegu 357 milijonov morskih kv. km za 50 m.

Pavel Keller:

6. nadaljevanje.

„Hubert“

Roman iz gozdov.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Tim je stresel svoje drobne pesti.

»Ta capin — ta prostaški podlež — mora v
ječo. Prosim vas, milostljivi gospod, pomagajte
mili«

In opotekel se je v hišo.

O seveda, pomagal ti že bom, ljubi Tim! Ko si se spočetka preveč grdo ustil, sem ti že danes opoldne hotel pomagati čez hribe in doline; ker pa si bil sedaj tepen od druge strani, sem zadovoljen in bom poskušal, da tvojo ponižano dušo zopet dvignem.

Tisti dan opoldne sem opazoval z okna še eno lopovščino. Oba psa, pudelna Bimsa in dakelna Bamsa, skupno krmijo opoldne na dvorišču. Točno ob 12. pride Padovka z veliko skle-

do, v kateri je zmečkan krompir z omako, vsakovrstni ostanki mesa in debele kože. Ta obed naj bi si psa delila.

Danes je sončno vreme. V bleščečem sončnem svitu ležita psa na kamenitih opločnicah, kjer ni snega in ki vodijo do hišnih vrat. Pudel Bims je še čisto mlad — komaj tri četrt leta je star — toda dakel Bams je že v življenju izkušen možakar, ki ima gotovo že svoja tri leta na grbi.

Ko je torej naša ura začela z globokim glasom naznanjati opoldansko uro, se je dakel natenkrat pognal kvišku, zdirjal proti dvoriščnim vratom in strahotno začel lajati, četudi se pri vratih nobena živa stvar ni zgenila. Mladi neumnež pudel pa, ki je pač mislil, bogve kaj se je zgodilo pri vratih, je kakor klopčič zletel za njim in z okodranim smrkčkom zalajal kakor divji. V svoji mladi neumnosti je pihal in pihal v vrata še, ko se je dakel že davno priplazil nazaj. In kako se je plazil ničvrednež! Zavite oči so dajale njegovemu podolgovatemu gobcu res nekaj sleparskega.

naše pokrajine, je Vsevečni dal Slovencem — Slomška. On je zastavil vso veličino svojega duha za svoj tlačeni rod, da mu ohrani jezik in vero. Slomšek nam je dal slovensko knjigo, ki naj vedno spremlja naš rod, ga čuva prevar in zmot. Vzgojil je nebroj delavcev, vzbudil sejavce svojih vzorov, utrdil jih v pravi ljubavi do domovine. Njegovi učenci in potomci so zakurili stražne ognje po naših selih v obliki izobraževalnih društev, zadrug, vzgojili nove stražarje in velik krog borcev za našo bodočnost. Ob njihovem iskrenem domoljubju se je razbijal tudi val, v narodnih bojih minulih desetletij je dozorevala misel otresti se tisočletnega robstva.

Doživeli smo svetovno vojno. Leta so tekla počasi, veliko prepočasi za našo izmučeno domovino. Žarek novega upanja je posijal v naša zbegana in utrujena srca, ko je leta 1917 ob sodelovanju Kreka in takratnih slovenskih poslancev bila predložena majniška deklaracija na Dunaju. A prišel je čas po svetovni vojni, ki nas je prevaral. Z združenimi močmi smo si gradili novo domačijo, skupno ognjišče, ki naj ogreva vse, ki se zbirajo ob njem, svojo Jugoslavijo, v kateri naj živimo vsi kot bratje in delujemo za njeno moč in veličino. V tem pravcu se je nadaljevalo delo v naših prosvetnih organizacijah, ob tem se je vzgajal rod, ki vstaja zvest svoji govorici, zvest katoliškim načelom v okviru in pravcu iskrenega idealizma jugoslovanske misli. — Že čez četrto stoletje budno zasledujem vso kulturno delovanje naših društev prav posebno po vojni in lahko z mirno zavestjo zapišem, da so bila katoliška prosvetna društva pravi stražni ognji z zvestimi stražarji, posebno na severu Jugoslovanske kraljevine. Čitam v časopisu, da jih mnogo zopet veselo deluje. Iskreno jih pozdravljam!

Stražni ognji nam bodite,
z žarkim svitlom nas učite:
vere, govorice svoje ne izdati,
kralju, domovini vedno zvest ostati!

Za vsak dinar gre, ljubi stariši!

posebno ob začetku šolskega leta, ko je toliko izdatkov.
Zato naročite svojim malim, da kupujejo šolske knjige in potrebščine le pri

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta 5

Aleksandrova cesta 6

Kralja Petra trg 4

Zaradi naših nizkih cen si boste prihranili marsikak dinar!

MOŽJE IN FANTJE DEKANIJ BRASLOVČE, CELJE IN NOVACERKEV.

V nedeljo dne 24. septembra priredijo moške in fantje dekanij Braslovče, Celje in Novacerk v Petrovčah proslavo 1900letnice našega odrešenja na križu. Pridite vsi! Spričajte, da vam je beseda križa velika, sveta stvar, vredna največjih žrtv. Shod se vrši po sledečem sporedu: Ob 9. uri pridiga in sv. maša. Po sv. maši še dva govora in sicer govori g. dr. Hohnjec za moše in g. dr. Ostrc za fante. Potem litanije in posvetitev presv. Srcu. Petje oskrbijo moške in fantje. Pelo se bo: pred pridigo: Mihelečič, Moške in fantje Materi Mariji, četverglasno. Maša: Mihelečič, O Bog v nebeški slavi, štiri glasno. K darovanju: P. Avg. Hribar, Ti o Marija, enoglasno (Cecilija). Po povzdigovanju: Mihelečič, Jezus naj živi, štiriglasno. Po obhajilu: Mihelečič, Kristus mora kraljevati, enoglasno, konec dvoglasno. Pred govori: Kilmovec, Angel Gospodov, dvoglasno. Po govori: Premrl, Povsod Boga, enoglasno. Sekirice za pesmi se pošljejo po pošti. Kdor nima pesmi, naj piše g. pevovodji Mihelečič Alojziju v Celju.

==

Laporje. V nedeljo dne 17. septembra bo za našo župnijo važen dan. Proslavimo namreč 30letnico, odkar deluje naše prosvetno društvo. Prireditev bo po večernicah, to je okoli 3. ure popoldne, v župnijskem kozolcu. Na sporedu je med drugim slavnostni govor, odli-

kovanje novo imenovanih častnih članov ter krasna igra »Pri kapelici«. Lepo vabimo vse, staro in mlado, od blizu in daleč, da zagotovo pridete in privedete vsak vsaj enega tovariša ali tovarišico. Vstopnina je majhna. Bomo pokazali, da katoliški Slovenci še smo in ostajamo. Na veselo svidenje!

Gornjigrad. V nedeljo dne 17. septembra, ob treh popoldne priredijo združeni cerkveni pevski zbori, včlanjeni v Pevski zvezi, koncert v Gornjemgradu in sicer v veliki škofijski dvorani. Nastopi 7 zborov in sicer: Šmihel nad Mozirjem, Mozirje, Nazarje, Smartno ob Dreti, Bočna, Sv. Frančišek in Radmirje, skupno do 150 pevcev. Zakaj pač ne gornjegrajski, ki jih je sicer lepo število? Najprvo bo pozdrav navzočemu nadškofu in biseromašniku g. dr. Jegliču, potem deklamacija in nato proizvajanje raznih narodnih pesmi. Naj nikdo od blizu in daleč ne zamudi te krasne prilike ki bo obenem poklonitev očetu slovenskega naroda.

Pišec. »Človek se rodi, živi in mora umreti.« Tako je zapisal on, katerega desetletnico smrti bodo Pišec proslavili dne 17. t. m., in sicer Maks Pleteršnik. Skromen, saj je bil proti vsem hrupnim veselicam, veren, ko ni bilo nedelje in praznika, dokler ni pritisnila bolezen, da bi ne bil pri sv. maši, in radodaren, saj se je vsako leto sam zglasil v župnišču ob veliki noči, da je odrajal svoj dar župnijskim revežem, zasluži tudi tem primerno proslavo. In rodil se je v Pišecah, ži-

In sedaj je postalo očitno, kaj je ničvrednejš nameraval. Padovka je med tem prišla s skledo in dakel se je takoj spravil nad njo, požrešno popojil iz nje vse koščke mesa in debele kože, in ko je bedasti pudel pri dvoriščnih vratih končno le uvidel, da tamkaj prav res nič ni, kar bi moral obljajati, in ko je pritekel nazaj k obedu, je našel v skledi le nekaj krompirjeve žlempe še, ki mu jo je velikodušno pustil dakel.

Ta pasja zgodba me je zanimala skoraj bolj kakor pa Timova pustolovščina. Spočetka sem sklenil, da je nikomur ne povem, ker bi je pač nihče ne verjel. Toda povedal sem jo vendarle gospodu Boltežarju in nadučitelju, ko smo se zopet sešli pri skatu. Nadučitelj je le pokimal z glavo in se rahlo nasmehnil; Boltežar pa je rekel: »Sijajna lovska latinščina!« Torej mi nobeden ni verjel. Tedaj sem povabil gospoda h kosilu, kajti ta pasja komedija se je ponavljala vsak dan, iz česar sem začel marsikaj sklepati.

Boltežar je prišel že naslednji dan in se je prepričal, da sem bil govoril resnico.

»Saj mora dakel, ta mrcina, misliti«, je rekel osuplo.

»Saj tudi misli, gospod Boltežar! Za to njegovo lopovščino mu je treba domišljije, razumskega sklepanja, igralske umetnosti. Da, dragi prijatelj, v eni sami pasji mrcini nam gospod Bog zastavi več ugank, kakor pa jih lahko človek reši.«

Nadučitelj je kot druga glavna priča žalibog prišel dan prepozno. Ta dan je namreč Padovka razdrila mično igro. Prišla je s skledo, še predno je udarila ura. Tedaj sta psa še spala. In rekla je surovo:

»Le čakaš, dakel, živina, ti že preženem, da ne boš več opeharil pudelna za meso!«

Sunila je dakelna z nogo, postavila na tla skledo, na katero sta planila psa renčé, in vsa mičnost je bila pri kraju.

Razjarjen sem šel na dvorišče in zapodil Padovko od hiše.

Čez dva dni je bila Padovka zopet pri nas. Prišla je objokana, naj jo vendar zopet sprej-

Tak dvig morske površine bi povzročil vesoljni potop na vseh delih sveta. Vzhodna obala Združenih ameriških držav z znamenitimi lukami in svetovnimi mesti bi se popolnoma pogreznila v vodovju. Iznad vod bi samo še lukali vrhi nebotičnikov. Ravno take bi bile posledice vesoljne poplave tudi za Evropo. London in pretežni del Angleške bi se pogreznila, Holandija bi zginila čisto s površja. Valovi Sredozemskega morja bi segali daleč v afriško puščavo Saharo. Črno morje bi se združilo s Kaspiškim. Po obljudenih ravninah Azije, in tamkaj, kjer živijo danes po dolinah obeh

vel je med nami v mladih letih, pozneje je hodil k nam na počitnice in prišel je domov tudi umret. Pa je v tisti dobi, ko so že val obupavali nad slovenskim slovarjem, pograbil za delo. In Slovenci smo dobili slovar, ki nosi slavo in ime naše in Pieteršnikovo celo preko mej domovine. Bil pa je tudi narodnjak z dušo in telesom. Da se mu oddolžimo, mu bomo odkrili dne 17. t. m. na rojstni hiši za desetletnico smrti spominsko ploščo. Čela proslava se prične že na predvečer, ko bodo na vseh hribočkah zaplamljeni kresovi, ki naj oznanjajo našo ljubezen do moza velika in do vsega, kar je naš Maks ljubil. Dne 17. septembra bo ob desetih slovesna pridiga o Pieteršniku in zanj asistirana sveta maša. Pridiguje č. g. Janko Mlakar iz Ljubljane, ki je bil učenec profesorja g. Maksa. Po sveti maši bo komemoracija na grobu pokojnega s primernim nagovorom. Popoldne po večernih čah bo odkritje plošče na hiši št. 66 v Piščah. Spored: Pozdrav, deklamacija, petje, slavnostni govor g. dr. Lončarja iz Ljubljane, godba. Po odkritju plošče bo v cerkveni dvorani »Slovesni dom« drama v štirih dejanjih »Moč zemlje«, ki ji je oče naš rojak bogoslovec Davorin Petančič. Seveda, če bo merodajnim faktorjem prav, da se tudi konec proslave izvrši po zamišljenem programu. Udeležiti se proslave tudi »Slovenska Matica« in »Društvo prijateljev humanističnih ved« iz Ljubljane. Tako se hočemo oddolžiti zaslugi našemu možu. Da bomo ga pa bolje spoznali, bomo na proslavi in sicer prodajali majhno brošurico o Maksu Pieteršniku, da krijemo stroške, ki so s proslavo v zvezi. Že danes pa vse, ki so Pieteršnika poznali in se zanimajo za proslavo, vabimo k obilni udeležbi! Na svidenje!

Ormož. Ustanovni občni zbor podružnice ZA KS se bo vršil dne 17. septembra ob osmih v jutro v mali dvorani Kletarskega društva. Tovariši absolventi, udeležite se ga polnoštevilno.

St. Rupert nad Laškim. Prihodnjo nedeljo dne 17. septembra gostuje tukaj Prosvetno društvo iz Tremarj z veseloligro: »Dve nevesti«. Vrši se ob 11. uri dopoldne v šolski dvorani. V odmorih igra tamburaški zbor. Pridite polnoštevilno!

*

Indij in Kitajske milijoni prebivalcev, bi tvorili valovi ledenih voda nova morja. Najbolj znameniti otoki bi čisto zginit. Sila vod bi porinila v notranost pokrajin največja pristanišča, cele države in pokrajine bi bile obdane od morij. Od ravnokar opisane nesreče bi bil prizadet pretežni del človeštva in vsa kultura na svetu bi bila uničena.

Opisano je v domišljiji porojeno, a vendar bi se lahko zgodilo. Znano je, da izžareva sonce na našo zemljo komaj 2735 milijonski del svoje celotne toplote. Srednja letna temperatura v Evropi je 13 stopinj, a brez solčnih žarkov

Poljedelski praznik v Siamu.

V Siamu v vzhodni Indiji imajo trgovci, ki hočejo postati deležni dobičkanosne trgovine, poseben dan: poljedelski praznik. Ta dan se odloči: Ali bo trgovina cvetela. Barometer za provciti dobička so — ministrove hlače in sicer ministra za kmetijstvo. Poljedelski minister je v Siamu najvažnejša osebnost in vanj so uprti pogledi celotnega prebivalstva. Nepregledna množica se drenja na slavnostnem prostoru in skrivnostno mrmranje ljudskih mas takoj potihne, kakor hitro je ostavil g. minister svoj krasni voz, da bi izvršil po predpisanem obredu majske setve. V ta namen je oblečen dostojanstvenik v narodno oblačilo: v široke, svilene hlače in nad temi majhen telovnik z zlatimi gumbi. Na sredini ogromnega četverokota, katerega tvorijo gledalci ter vsa oblastva, stoji kmetijski minister povsem sam s semenom v roki. Nato poklekne in izvrši obred setve.

Baš sedaj je nastopil veliki in odločilni trenutek. Minister govori molitev k Budhi in vstane. Pri vstajanju mu sledijo tisočere in tisočere oči z največjo napetostjo. Vsa pozornost je posvečena njegovim širokim, svilenim hlačam. Predno je pokleknil, si jih je zasukal. Ako ostanejo hlače, ko je vstal, zavihane na kolenu, je sigurno, da bo pustil dež nase čakati. Če pa padejo hlače pri dvigu od tal lepo na čevlje, ne bo nobenega pomanjkanja dežja. Če ostane ena noga od hlačnice nezagrnjena, potem se je treba tekom 24 ur lotiti zarotovanj, brez katerih bi bila

žetev ogrožena. V slučaju, da se hlače raztrgajo, ni nobenega upanja na žetev, ter prospeh živine, poletje bo prepreženo z vremenskimi nesrečami.

Seveda niso te napovedi ministrskih hlač končnoveljavne. Zadevo s hlačami se lahko spravi v red in jo preobrne — vol. Ko je končan prvi del obreda, prične drugi, ki obstoji v tem, da ponudi jo volu s kraljeve posesti žita in riža. Ako vol ne poskusi hrane, bode žetev skrajno slaba.

Pred leti so bila znamenja, katera je nudil poljedelski praznik, skrajno slaba. Minister si je pri vstajanju od tal razčesnil hlače in vol je odklonil hrano. Siamsko časopisje je bombardiralo vlado, naj ponovi obred, predvsem pa mora poljedelski minister takoj odstopiti. Minister ni podal ostavke, je pa bil kraljev bratranec, in je ostal na svojem mestu. Njegovo vstrajanje na ministrskem stolu je bilo sijajno opravičeno: taisto leto je žetev boljše izpadla, nego vsa prejšnja leta. Žitne cene so pa padle tako nizko, kakor jih niso pomnili najstarejši in to dejstvo je utrdilo vero v čuvanje od bogznaj od kdaj podedovane navade obredov poljedelskega praznika, ki so napovedovali za poljedelce slabe čase.

Poljedelski praznik zaključijo v Siamu ljudske množice s pohodom na polja, kjer čakajo solnčni vzhod in iz tega jim prorokujejo številni čarovniki bodočnost za eno leto. Siamski čarovniki so zelo ugledne osebnosti. Najbogatejši in evropsko naobražen siamski trgovec se ne poda na trgovske posle, ne da bi poprej vprašal za svet čarodeja.

Pobrazlje pri Mariboru. Pretekli teden smo spremili k večnemu počitku g. Miki Ivana, hišnega posestnika in ključavničarja državne

železnice v pokoju. Umrli je bil radi neozdravljive živčne bolezni preko 14 let priklenjen deloma na posteljo, deloma v bolniški sobi. Prehladil se je bil v vojskem času in je bil od takrat nepretrgoma bolan. Vsa zdravniška veda mu ni mogla pomagati do zdravlja. Naj počiva v miru, žalujoci rodbini pa naše iskreno sožalje! — S 1. septembrom t. l. se je usta-

memo, kajti sedaj ne more najti nobenega drugega dela in v bodoče bo dala dakelnu žreti vse, pudelnu pa nič. Tako malo je umela neumna ženščina, za kaj mi je šlo. Toda sprejel sem jo zopet v službo. To velikodušnost sem pokazal tem lažje, ker smo si med tem zastonj prizadevali, da dobimo novo moč, in smo že sklenili, da pošljemo po Padovko sami, ker le nismo mogli biti brez nje. V svoj dnevnik sem zapisal tole misel:

»Poskušaj, da boš na kakršenkoli način nepogrešljiv, četudi samo le radi tega, ker znaš mojstrsko pometati stopnice, ali pa kidati gnoj, in vsi mogočnjaki na svetu se ti bodo dobrikali.«

Popoldne me je obiskal Boltežar. Ponudil mi je novo postrežnico, ki pa je nisem potreboval več.

»Škoda!« je rokel plemeniti mož. »Padovko bi jaz sam rad vzel v službo; zelo pridna vprežna žival je.«

Med pogovorom je nanek beseda tudi na tisto mlado dekle, ki ji je bilo ime Bianka.

Boltežar je rekel:

»Ta Bianka je nečakinja starega Grčarja, ki seka pri vas drva. Njena mati je s komedijanti hodila po zvetu. In njena stara mati, žena starega Grčarja, je tudi tako malo prismojena ženska. Razklada s kart, zagovarja bolezen in počenja same take nespodobnosti. Od nje je Bianka morala podedovati nekaj svojih čudnih navad. Dekle je strupena goba v naših gozdovih, stara pa strupen smrček. Dve leti je dekle služilo v mestu. Povsod je utekla, nazadnje pa sta jo stara dva vzela k sebi nazaj. Sedaj meša našim fantom glave. Kakor neumni, debeli brenceljni brenci okrog te strupene gobe in drvi v pogubo.«

»Ali tudi žagarjev?«

»Oh, gospod Hubert, žagarjev je najslabši med njimi! Veste, to me jezi in vendar tudi veseli. Njegov oče namreč, stari Belčar, je strupen človek. Že dvajset let se pravda z grajščino radi vodne pravice in je zmagal v vseh instancah, ta capin! Nas velja to gromozanske vsote! In tam gori na tistem močvirnatem travniku, ki je njegov, prav pri naši meji, je Belčar naselil Grčarjeve. V nadi, da bo stari uganjal lovsko tatvino

novila v hiši g. Horvata žandarmerijska stanica. Pozdravljamo ta korak varnostne oblasti in upamo, da se bo s tem vendar enkrat upostavljal nočni mir, katerega posebno na Zg. Pobrežju že dalje časa pogrešamo.

Št. 11 v Slovenskih goricah. Preteklo nedeljo dne 3. septembra smo obhajali god našega farnega patrona sv. Ilja. Zjutraj se je držalo nebo prav kislo, pa vkljub temu je hitelo naše verno ljudstvo od blizu in daleč v božji hram poklonit se svojemu farnemu patronu. Ganljiva je bila slika, ko je dolga vrsta mož in fantov pokleknila, da je sprejela nebeški kruh. Prav posebno pa je povzdignil slovesnost naš odlični cerkveni pevski zbor, ki je ob spremljevanju orkestra pod vodstvom našega poštvovalnega organista g. Gustla Rakuša prav dovršeno izvajal najnovejšo skladbo naših znanih skladateljev. Višek je bila solo-točka »Zdrava Marija« od g. dr. A. Schwaba, ki jo je z veliko spretnostjo in toplim občutkom prednašal g. Janko Rakuša. Kakor srebrni glasovi angelcev je mehko donela pesem roga nad cerkvenim obokom. Vsem, ki so sodelovali pri ne ravno lahkem izvajanju, prav iskreno častitajo in se zahvaljujejo hvaležni poslušalci.

Svečina. V Jarenini se je poročil dne 4. septembra g. Vinko Šerbinek, posestnik v Svečini, z Marijo Sekol, posestnico v Jarenini. Za Dijaško semenišče so nabrali gostje 150 Din. Novoporočenemu paru obilo sreče in blagoslova!

Sv. Anton v Slov. goricah. Tukaj smo spremljali k večnemu počitku dobro in blago staro ženo Terezijo Fras iz Gornje Brengove. Basiravno je veliko trpela v svojem življenju, pa je vendar dočakala 79 let svoje starosti. Najprej je skrbela za svoje lastne sine in hčere, potem pa še za svoje vnuke. Bodi njej domača zemljica lahka!

Laporje. Proščenje (žegnanje, pranganje) je bilo na angelsko nedeljo pri podružnici v Kočnem. Naroda je bilo veliko v cerkvi in gostilnah. — Po večno plačilo je odšel dne 2. t. m. Karl Korošec v Vrholah. Bil je vseskozi pridni fant. Pogreb je pričal o njegovi priljubljenosti. Počivaj v miru, dragi Karl — Kar svet stoji, še menda ni bilo v Leviču avtomobila. Zadnjič enkrat je pa le eden zašel v to vas po novi cesti. Ker je ta narejena pač

že skozi levško mesto, a še ne naprej, je moralo za Levčane čudno vozilo nazaj. — Zupanstvo žablješke občine bi prosilo, da postavi ob kapeli na Križnem vrhu novo občinsko desko, ker je to zob časa (in najbrž tudi drugih zver) zelo ogloval. Mnogo tujcev hodi mimo, ki bi radi vedeli, kam se kje pride, pa tudi domačini včasih ne vedo. — Če je »Slov. gospodar« list za pouk in zabavo, naj poroča še to: V nekem kraju, kjer je tako slabo, da žive mačke jejo, so iznašli zanesljivega vremenskega preroka. Ako se namreč otroci na vasi zelo derejo, bo najbrž dež. Prepričajte se! — »Se kikel prodalo bom, za sladko vince dala bom«, to znajo šolarke, ko gredo iz šole, najbolj. Nismo nič proti, vendar vsekakor tudi znamenje našega časa. — Ponovno opozarjamo, da pridno šegate po »Slovincu«. Že zato, ker po njem »Kurenčkova Neška« vse, torej tudi Laporčane, lepo pozdravlja. Ti tiskani pozdravčki stanejo 2 Din.

Laporje. Na predvečer angelske nedelje je umrl v Vrholah Karol Korošec. Ta kmetijski fant je bil navdušen član laporskega izobraževalnega društva. Dolgo se je njegovo telo

Hmelj zopet nese!

Nekaj let so sicer hmeljarji imeli skrb, kaj bo s hmeljem, nekateri so ga kar začeli opuščati, toda zopet je prišel čas, da hmelj zelo dobro nese! Letos ponujajo zanj že prav lepe svote.

Samo dober hmelj ima dobre cene!

Kdor hoče za svoj hmelj dobiti dobre cene, mora znati s hmeljem pravilno ravnati. Posebno važno je obiranje, prebiranje in sušenje, kar se lahko vsak najbolj strokovno podučí iz knjige

»Hmeljarstvo«,

ki jo je napisal strokovnjak inž. Vinko Sadar. Naročite knjigo danes, vsaj 10-krat se vam bo že letos izplačala! Dobite jo v vsaki knjigarni. Cena ji je 50 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

ustavljalo zavratni jetiki, dokler ga slednjič ni spravila v prerani grob. Zbor laporskih fantov se je poslovil na pokopališču od rajnega s pretresljivo žalnico »Vigred se povrne«. Naše društvo ga bo zelo pogrešalo. Zgledni fant, uživaj mir božji!

Sv. Kunigunda na Pohorju. Govori se, da imamo tu gori zdrav zrak. Kljub temu smo tudi tukaj bolniki, ki iščemo zdravja povsod in ga ne najdemo. To pot je šla smrt mimo nas bolehalih in si izbrala mlado, 33 let staro gospodinj, ženo in mater sedmih manj ko 14 let starih otrok, Katarino Štefane, po dom. Pec. Bila je vedno zdrava in delavna. Kar nadomaja jo je začela boleti glava, prej ko je minilo 10 ur, je bila že mrtva. Vsi sočustvujemo z žalujočimi otroci in možem, ki je cerkveni ključar in zvest naročnik našega »Slovenskega gospodarja«.

Kapela pri Radencih. Namesto venca na grob rajnega preč. g. kanonika Martina Meško so še darovali v dobre namene: Posojilnica v Gornji Radgoni 100 Din, Posojilnica v Radencih 100 Din, rodbina Domanjko v Radencih 50 Din. Vsem dobrosrčnim darovalcem Bog povrni!

Žvab, Sv. Tomaž. Na tem prijaznem griču, ki je ponos cele župnije, se je nemila smrt oglasila letos že osmokrat. Nenadno nas je pretresla vest, da je zatisnil za vedno svoje trudne oči skrben gospodar, daleč naokrog dobro znani Martin Lašič, previden s tolažili sv. vere v 47. letu svoje starosti. Umrl je v soboto dne 2. t. m. Pogreb se je vršil v torek dne 5. t. m. na mirodvor k Sv. Tomažu. Zapušča žalujočo ženo s štirimi otroci, kateri je zadnji star komaj poltretje leto. Dragi Martin, počivaj sladko, preostalih naše sožalje!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Grozna smrt otroka pod vozom. Jožef Šerec, hlapec pri T. Janžekoviču na Dresnici, je na trati pred Marinovo hišo dne 4. t. m. povozil triletnega fantka Landra Marin. Dobil je tako hud udarec v glavo, da je revček na mestu izdahnul.

Mozirje. Z žalostjo gledamo, kako se je po vojni čas med slovensko kmečko mladino ponekod razširila podivjanost in surovost. Takšni obžalovanja vredni slučaj se dogajajo tudi pri nas. Potniku že skoraj ne bo več varno iti po cesti iz Mozirja za potokom Trnave, osobito ponoči ne, kajti kar na lepem ga lahko zadene napad od strani nekaterih sirove-

in da bo nastavljal pasti. Vse iz sovraštva do grajščine! — O, ta priskutni demokrat! In sedaj — haha — se je sam vjel v past. Njegov edini sin — njegov dedič — je črni deklini iz tiste kočice venomer za petami. To starega strašansko jezi, toda iz sovraštva do grajščine Grčarjevih in deklini ne požene iz kočice!

Nisem rekel ne tako in ne tako; da pa je Bianka nekaka strupena goba v tem gozdu, ki vleče neumneže nase, to sem doživel pri svojem Timu.

Dvakrat sem bil v šoli. Enkrat sem se spoznal z novo učiteljico, Eriko Grubelnik. Govorila sva samo četrte ure. Ko sem šel domov, nisem vedel, ali se mi ta Erika zdi lepa ali ne. Roža je lahko lepa in tudi steblo mahovke in list rešede. Vsaka reč na svoj poseben način. Roža Erika ni bila. Ne kakšna lepota, ki bi vzbudila pozornost! Nič bliščečega se, kar bi prisililo človeka k občudovanju. Bila pa tudi ni samo erika — ni bila le zala, lična vresa. Za to je bila prepostavna. Ime bi ji moralo biti Barbara — ka-

kršno je naslikal Palma vecchio — čista, ljubka, pa močna — zdrava na duši in telesu.

In še drugo deklico sem spoznal v teh dneh — Liziko Šipec. Soseda je žagarjeva in njegovega nasilnega fanta, ki je nedavno premikastil mojega Tima in ki se je s tisto cigansko Bianco odpeljal po cesti. Ta Lizika je tista deklica, kateri je naša občina poverila častno službo, da oskrbuje z oljem večno luč pred križem. Videl sem jo, ko je opravljala to svoje lepo delo.

Šla je s svojo ročko z oljem pokoncu in počasi, slovesno, kakor modra devica iz evangelija, ki gre ženinu naproti.

Šel sem za njo. Videl sem, kako je za očenaš klečala pred križem v snegu, nato nalila svetilnico in hitro odšla proti domu.

Tedaj sem ji zastavil pot. Pozdravil sem jo in ji povedal, da — tujec — vem o tej lepi navadi, s katero skrbe za večno luč, in da je ona pač tista izvoljenka, ki bo prejela nekoč od občine poročno obleko iz bele svile.

Bila je zmedena in ni vedela kaj reči. Šla pa je z menoj vstric. Za kmetiško dekle je bila

pa bi bilo 73 stopinj mraza. Ako bi naenkrat poslalo solnce iz bogznaj kakih vzrokov več toplote na zemljo, bi prišlo do taljenja nepregledno velikih ledenih mas in do ponovnega vesoljnega potopa.

Naselitev 250.000 Judov v Palestini.

Zid dr. Weizmann je razvil v Njujorku pred 3000 poslušalci načrt za naselitev 250.000 judovskih družin v Palestini tekom 5 let. 25 tisoč družin židovskih poljedelcev bi nudilo zaposlitev 25.000 družinam z drugimi poklici. Vzemimo, da šteje povprečno ena družina 5 oseb, potem bi značala izpeljava zgorajnega načrta glede po-